

Διαφορετικές προσεγγίσεις στην επικοινωνία στην τάξη

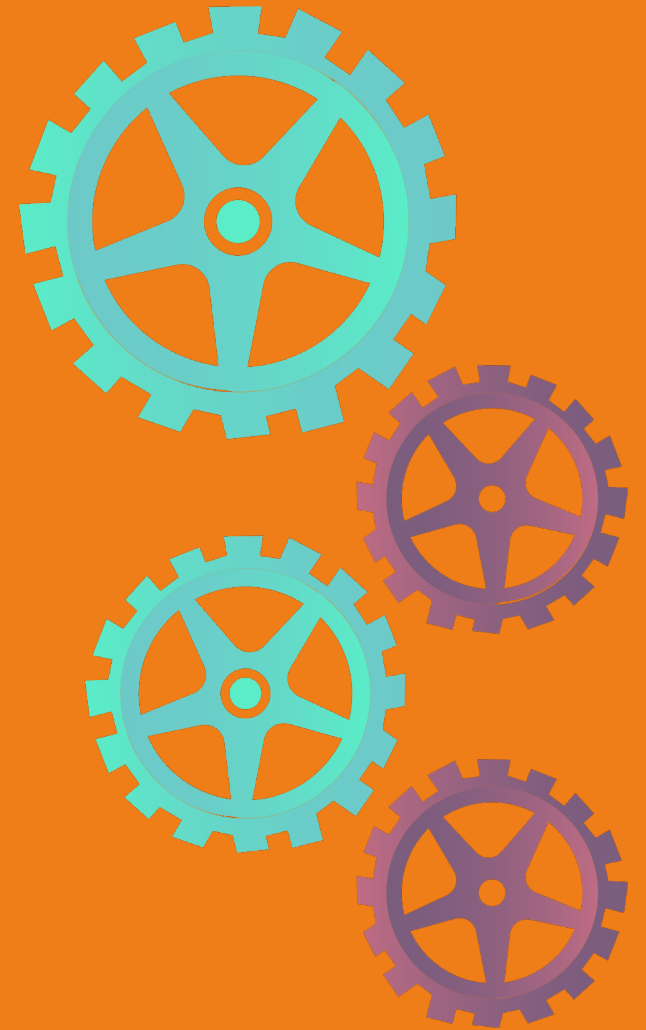
Επικοινωνιακά στυλ στη διδασκαλία

Davide Diletti
Consorzio Ro.Ma.

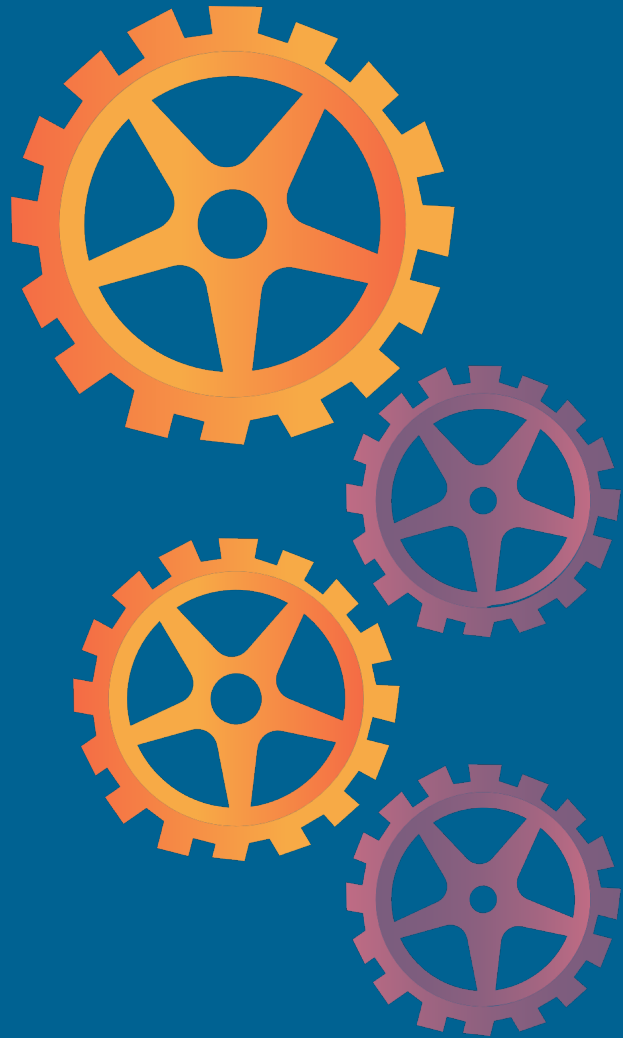

Ευρετήριο

- Επικοινωνιακά στυλ στη διδασκαλία.
 - Διαπροσωπική επικοινωνία των εκπαιδευτικών.
 - Επικοινωνιακές Τυπολογίες.

Επικοινωνιακά στυλ στη διδασκαλία

Τα πιο συχνά στυλ επικοινωνίας που εξετάζονται στη βιβλιογραφία αναφέρονται στην ταξινόμηση Sherman: επιθετική, παθητική και δυναμική. Ο γενικός ορισμός και διαφορές δόθηκαν σε προηγούμενες ενότητες.

Για να εμβαθύνουμε τα στυλ επικοινωνίας που σχετίζονται με τη διδασκαλία, θα ήταν πιο αποτελεσματικό να εξετάσουμε πώς αλληλεπιδρούν οι εκπαιδευτικοί με τους μαθητές με βάση ένα συνεχές διαστάσεων, παρά αυστηρά και αντίθετα χαρακτηριστικά.

Διαπροσωπική επικοινωνία εκπαιδευτικών

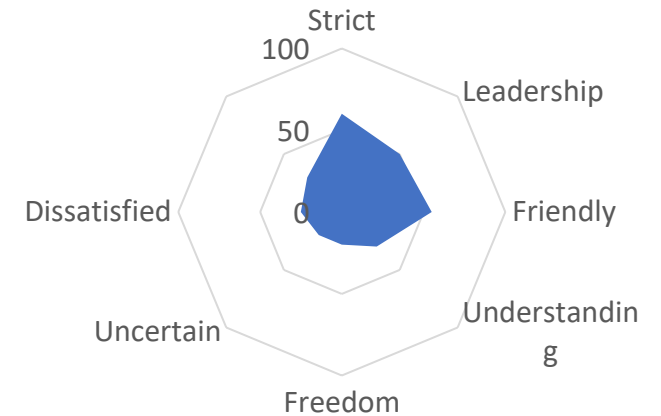

Τυπολογίες επικοινωνίας (1)

Από το συνδυασμό των συνολικών μεταβλητών (Αντίσταση, συνεργασία, υποταγή, κυριαρχία) μπορούν να σχεδιαστούν 8 τυπολογίες επικοινωνίας (Wubbels & Brekelmans, 2012).

Υπεύθυνος

Αυτό το μαθησιακό περιβάλλον είναι καλά δομημένο και προσανατολισμένο στις εργασίες. Ο εκπαιδευτικός οργανώνει αποτελεσματικά και συνήθως ολοκληρώνει όλα τα μαθήματα εγκαίρως. Κυριαρχεί στη συζήτηση στην τάξη, αλλά γενικά έχει το ενδιαφέρον των μαθητών. Ο εκπαιδευτικός δεν είναι πολύ κοντά στους μαθητές, αν και είναι περιστασιακά φιλικός και κατανοητός. Έχει υψηλά πρότυπα και θεωρείται απαιτητικός. Θυμώνει μερικές φορές και πρέπει να υπενθυμίσει στην τάξη ότι είναι εκεί για να δουλέψει. Του αρέσει να νουθετεί μαθητές που δεν συμπεριφέρονται σωστά ή είναι απρόσεκτοι.

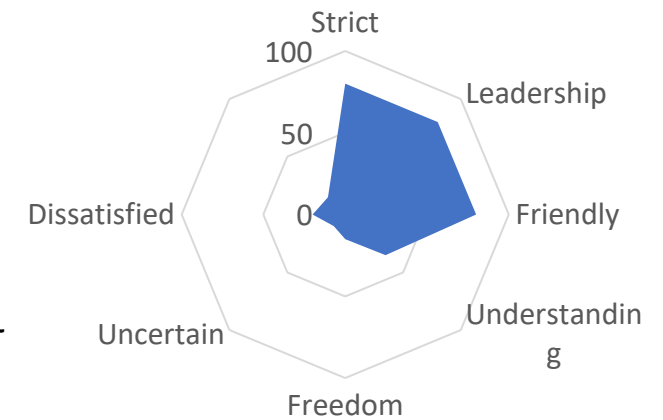
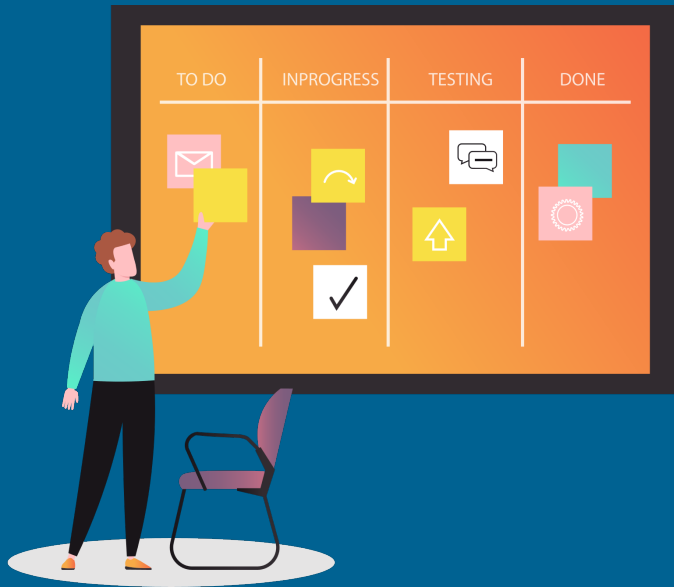
Strict αυστηρός
Leadership ηγέτης
Friendly φιλικός
Understanding Κατανόηση
Freedom Ελευθερία
Uncertain Ανεσφαλής
Dissatisfied Δυσανεστημένος

Τυπολογίες επικοινωνίας (2)

Έγκυρος-Τυπικός-Αυταρχικός

Η αυταρχική ατμόσφαιρα είναι δομημένη και προσανατολισμένη στο έργο. Οι κανόνες και οι διαδικασίες είναι σαφείς και οι μαθητές δεν χρειάζεται να τους υπενθυμίζουν. Ο αυταρχικός δάσκαλος είναι ενθουσιώδης και ανοιχτός στις ανάγκες των μαθητών. Έχει προσωπικό ενδιαφέρον για αυτούς, το οποίο είναι επίσης αισθητό στην τάξη. Η προτιμώμενη μέθοδος τους είναι η διάλεξη, αλλά οι αυταρχικοί δάσκαλοι χρησιμοποιούν συχνά και άλλες τεχνικές.

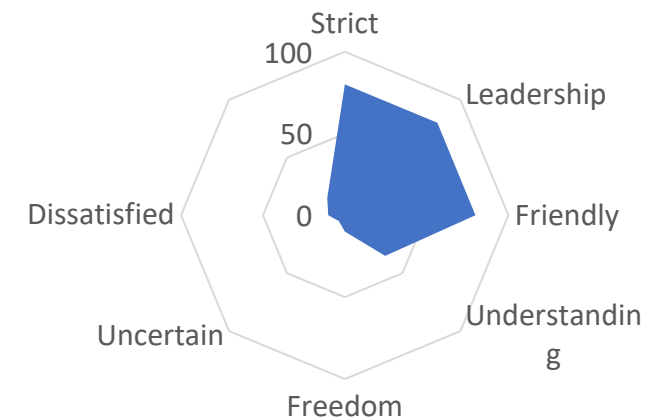
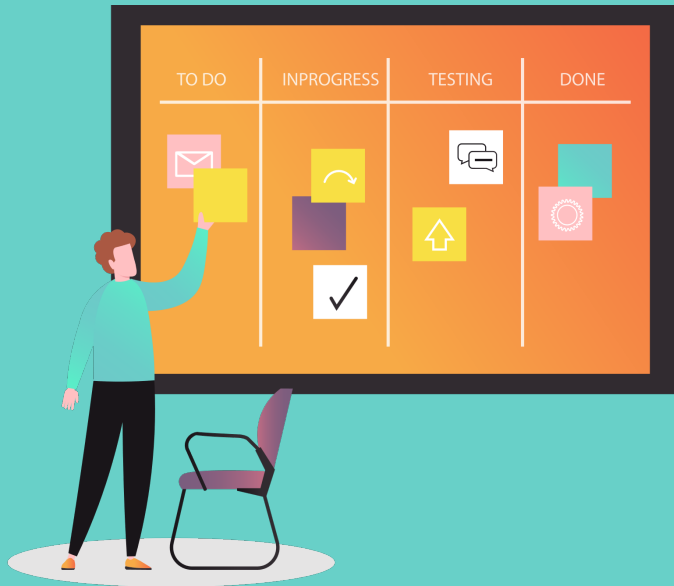

Τυπολογίες επικοινωνίας (3)

Ανεκτικός- Έγκυρος-αυθεντικός

Οι εκπαιδευτικοί διατηρούν μια δομή που υποστηρίζει την ευθύνη και την ελευθερία των μαθητών.

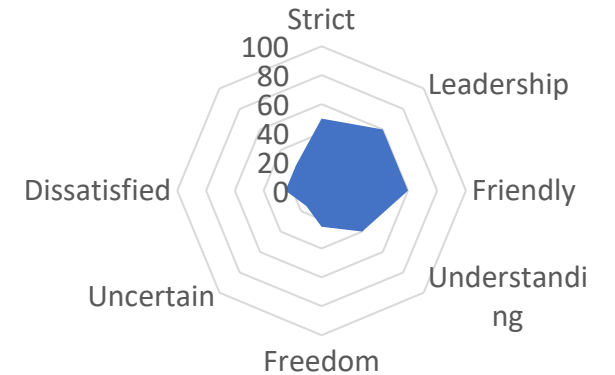
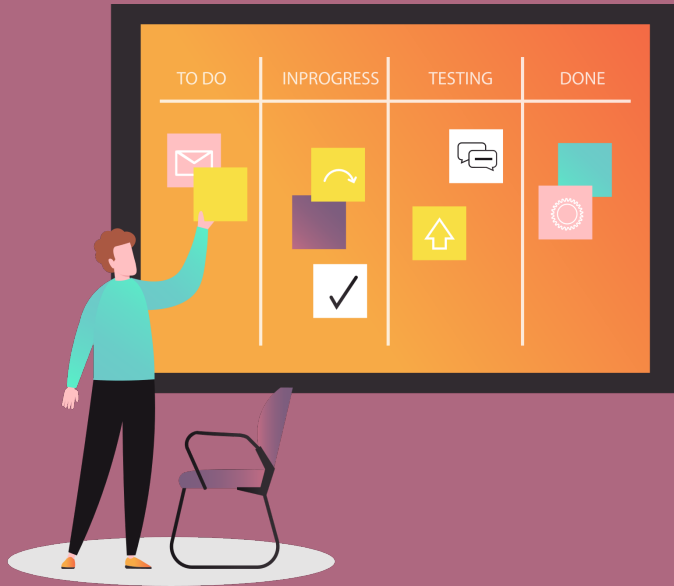
Χρησιμοποιούν μια ποικιλία μεθόδων, στις οποίες οι μαθητές ανταποκρίνονται καλά. Συχνά οργανώνουν τα μαθήματά τους γύρω από την εργασία σε μικρές ομάδες. Σε σύγκριση με τον Έγκυρο, ο Ανεκτικός / Έγκυρος δάσκαλος αναπτύσσει στενότερες σχέσεις με τους μαθητές με αποτέλεσμα αυτοί να απολαμβάνουν τις διαδικασίες και να συμμετέχουν πιο ενεργά. Οι εκπαιδευτικοί αγνοούν τις μικρές διαταραχές, επιλέγοντας αντ' αυτού να επικεντρωθούν στα μαθήματα. Οι μαθητές εργάζονται για να επιτύχουν τους δικούς τους στόχους και τους στόχους του δασκάλου χωρίς να παραπονούνται ιδιαίτερα.

Τυπολογίες επικοινωνίας (4)

Ανεκτικός

Η ατμόσφαιρα είναι ευχάριστη, οι μαθητές θέλουν να πάνε στην τάξη. Έχετε μια πραγματική ευκαιρία να επηρεάσετε το πρόγραμμα σπουδών και τη διδασκαλία. Οι μαθητές εκτιμούν την προσωπική δέσμευση του δασκάλου και την ικανότητα να προσαρμόζει το θέμα στις ανάγκες τους. Συχνά εργάζονται με το δικό τους ρυθμό. Ωστόσο, ο ανεκτικός δάσκαλος μπορεί να θεωρηθεί ανοργάνωτος ή όχι αρκετά απαιτητικός.

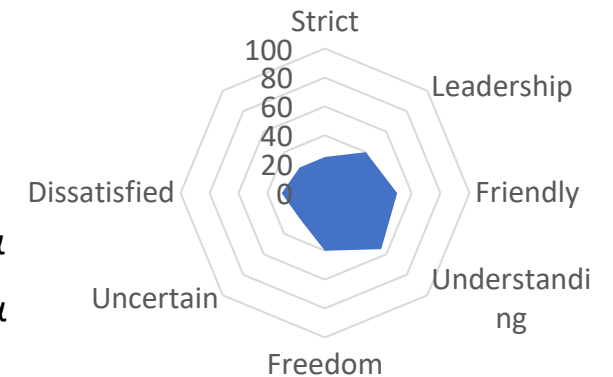
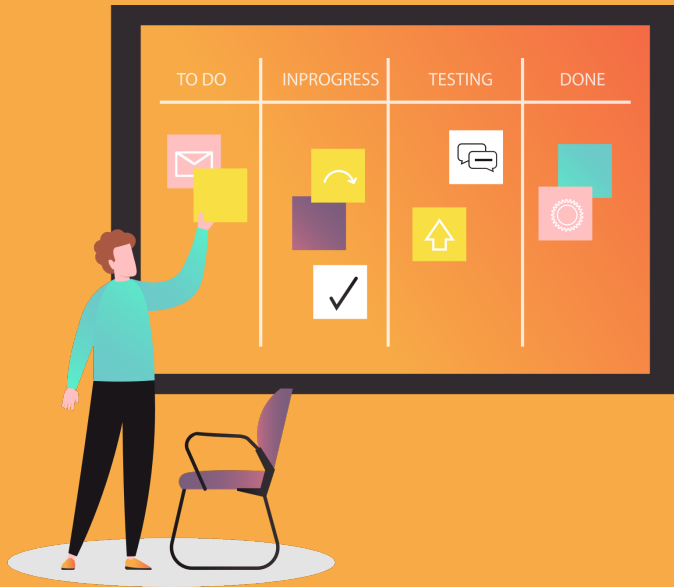

Τυπολογίες επικοινωνίας (5)

■ Ανασφαλής/Ανεκτικός

Αυτοί οι δάσκαλοι είναι πολύ συνεργάσιμοι, αλλά δείχνουν λίγες ηγετικές δεξιότητες στην τάξη. Τα μαθήματά τους δεν είναι καλά δομημένα. Γενικά ανέχονται την ακαταστασία και οι μαθητές δεν είναι προσανατολισμένοι στην εργασία.

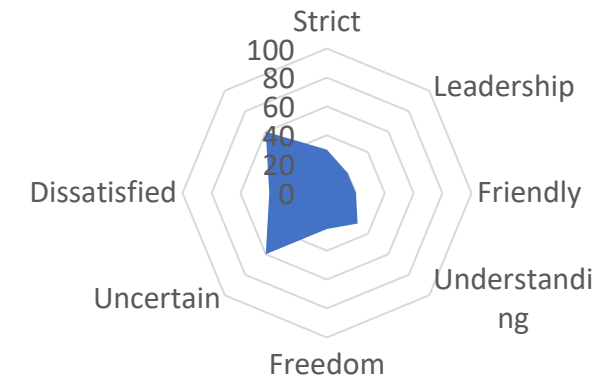
Ο ανασφαλής/ανεκτικός δάσκαλος ανησυχεί πολύ για την τάξη και ναι μεν είναι πρόθυμος να εξηγήσει τα πράγματα επανειλημμένα σε μαθητές που δεν έχουν ακούσει αλλά μη έχοντας θέσει σταθερούς κανόνες συμπεριφοράς και όρια, οι μαθητές δυσκολεύονται να τα αναγνωρίσουν και να τα ακολουθήσουν. Συνεπώς αρκετά συχνά οι παρεμβάσεις του εκπαιδευτικού για τη διαχείριση του κλίματος στην τάξη δεν έχουν τον αναμενόμενο αντίκτυπο.

Τυπολογίες επικοινωνίας (6)

Ανασφαλής/Επιθετικός

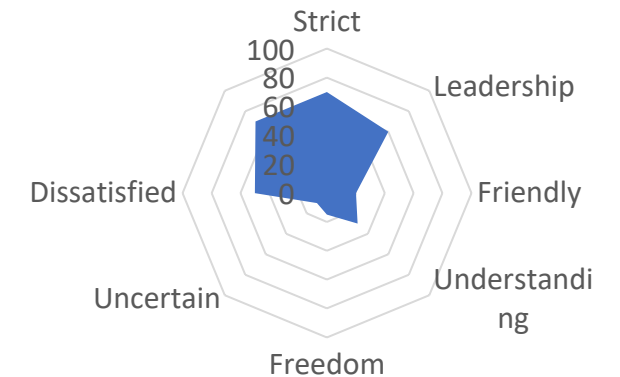
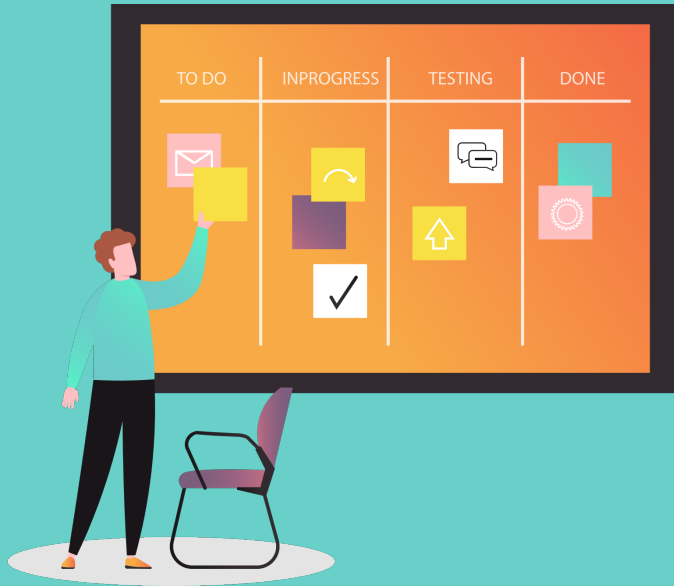
Αυτές οι τάξεις χαρακτηρίζονται από επιθετικότητα και σύγχυση. Δάσκαλοι και μαθητές βλέπουν ο ένας τον άλλον ως αντιπάλους και ξοδεύουν σχεδόν όλο το χρόνο τους σε κλιμακούμενες συγκρούσεις. Οι μαθητές χρησιμοποιούν σχεδόν κάθε ευκαιρία για να ενοχλήσουν και να προκαλέσουν. Αυτό συνήθως οδηγεί σε μια πανικόβλητη υπερβολική αντίδραση του δασκάλου, η οποία απαντάται από τους μαθητές με ακόμη μεγαλύτερη ανάρμοστη συμπεριφορά.

Τυπολογίες επικοινωνίας (7)

Καταπιεστικός

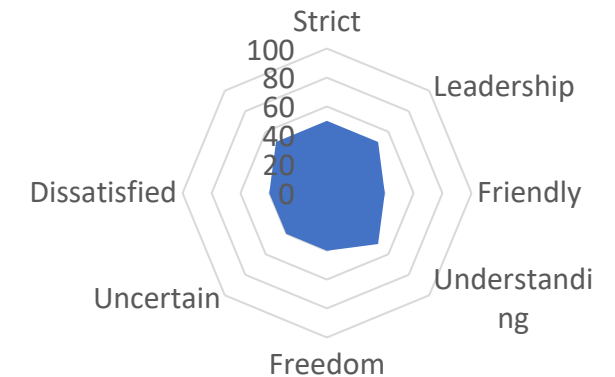
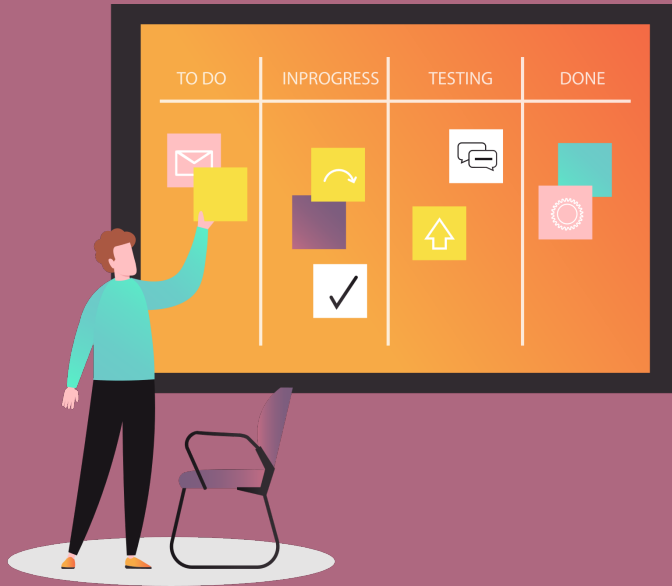
Οι μαθητές είναι αμέτοχοι και εξαιρετικά υπάκουοι. Τηρούν τους κανόνες και φοβούνται τις εκρήξεις θυμού του δασκάλου, ο οποίος συχνά αντιδρά υπερβολικά και στις πιο μικρές παραβατικές πράξεις των μαθητών. Τα μαθήματα του είναι δομημένα, αλλά όχι καλά οργανωμένα. Ενώ παρέχει οδηγίες και γενικές πληροφορίες, δεν επιτρέπει πολλές ερωτήσεις ή δεν ενθαρρύνει την ενεργό συμμετοχή

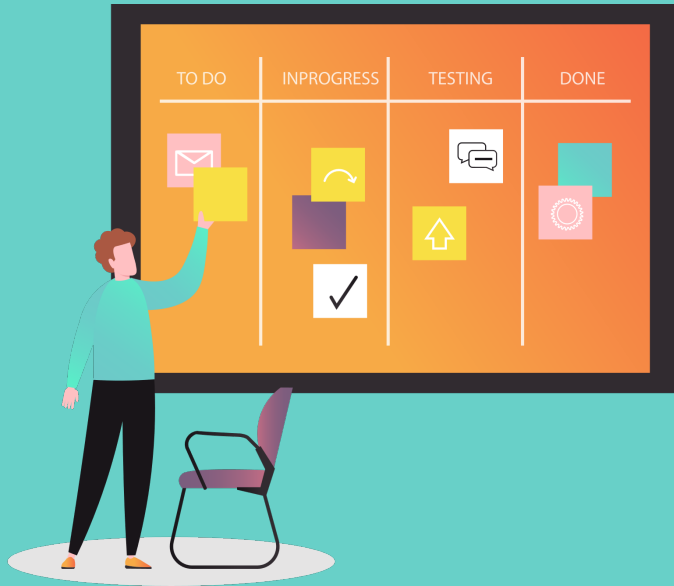
Τυπολογίες επικοινωνίας (8)

Ακούραστος

Ο δάσκαλος αγωνίζεται συνεχώς να διαχειριστεί την τάξη. Συνηθίζει να τα καταφέρνει, αλλά όχι πριν ξοδέψει πολλή ενέργεια. Οι μαθητές δίνουν προσοχή όσο ο δάσκαλος προσπαθεί ενεργά να τους παρακινήσει. Η τάξη δεν είναι ούτε ενθουσιώδης ούτε υποστηρικτική ούτε ανταγωνιστική. Δυστυχώς, λόγω της συνεχούς ενασχόλησης με τη διαχείριση της τάξης, ο/η εκπαιδευτικός μερικές φορές φαίνεται σαν να είναι ψυχικά εξαντλημένος

Βιβλιογραφικές Αναφορές

- Wubbels T. & Brekelmans M. (2012). Teacher–Students Relationships in the Classroom. In B.J. Fraser et al. (eds.), Second International Handbook of Science Education, 1241 Springer International Handbooks of Education 24, DOI 10.1007/978-1-4020-9041-7_80, Springer Science+Business Media B.V. 2012

Με τη χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις και οι γνώμες που διατυπώνονται εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις των συντακτών και δεν αντιπροσωπεύουν κατ'ανάγκη τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Εκτελεστικού Οργανισμού Εκπαίδευσης και Πολιτισμού (ΕΑΕΑ). Η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο ΕΑΕΑ δεν μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για τις εκφραζόμενες απόψεις.

The project „Agile2Learn was financed with the support of the Erasmus+ Programme of the European Commission under the Grant No.: 2021-1-CZ01-KA220-VET-000025558

[Agile2learn.eu](https://agile2learn.eu)